

With funding from
Austrian
Development
Cooperation

Caritas
Austria

care

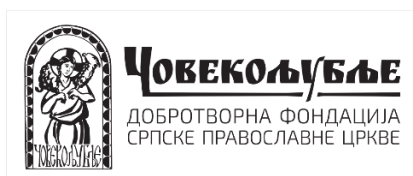
Diakonie
ACT Austria

AUSTRIAN RED CROSS

ВОДИЧ КРОЗ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

ОПШТИНА ЛУЧАНИ

ВОДИЧ КРОЗ СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

ОПШТИНА ЛУЧАНИ

ЧОВЕКОЉУБЉЕ, ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

2021.

Издавач:

ЧОВЕКОЉУБЉЕ, ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

За издавача:

Мр Драган М. Макојевић

Аутор:

Наталија Дарковић, директорка Центра за социјални рад општине Лучани

Рецензент:

Милена Радаковић, Човекољубље

Штампа:

Агенција за издаваштво *Бернар*

Тираж:

1.000

Водич је резултат рада на пројекту

Подршка угроженим групама у решавању социо-економске ситуације изазване кризом Covid-19 – CONEX

Овај водич настао је уз финансијску подршку

Аустријске развојне сарадње

Садржај

Увод у Водич кроз систем социјалне заштите општине Лучани	5
1. ШТА ЈЕ СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА?	7
2. ПРАВА И УСЛУГЕ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ .	9
2.1. Новчана социјална помоћ.....	9
2.2. Увећана и временски ограничена социјална помоћ	10
2.3. Додатак за помоћ и негу другог лица	11
2.4. Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица	11
2.5. Право на помоћ за оспособљавање за рад.....	11
2.6. Услуге породичног смештаја	12
2.7. Домски смештај	12
2.8. Услуга неодложне интервенције.....	13
3. ПРАВА КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЛУЧАНИ	14
3.1. Право на једнократну новчану помоћ и друге врсте материјалне помоћи	14
3.2. Ванредна новчана помоћ.....	14
3.3. Привремена новчана помоћ.....	15
3.4. Новчана помоћ незапосленим породиљама	15
3.5. Опремање корисника за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу	15
3.6. Помоћ у природи	16
3.7. Трошкови сахране.....	16
3.8. Накнада трошкова екскурзија	16
3.9. Трошкови школовања материјално угрожене деце и деце ометене у развоју.....	17
3.10. Право на трошкове вртића за децу са сметњама у развоју	17
3.11. Право на трошкове специфичних здравствених услуга деце са инвалидитетом	17
3.12. Право на трошкове лечења деце и младих у рехабилитационим центрима	17
3.13. Право на трошкове специфичне исхране деце.....	18
3.14. Бесплатан оброк у Народној кухињи	18
3.15. Бесплатна исхрана деце у ђачкој кухињи.....	18
3.16. Право на биомедицински потпомогнуту оплодњу	19
4. УСЛУГЕ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЛУЧАНИ	20
5. ПРАВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ РЕПУБЛИКА, А ОДНОСЕ СЕ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОРОДИЦАМА СА ДЕЦОМ	23
Контакти	26

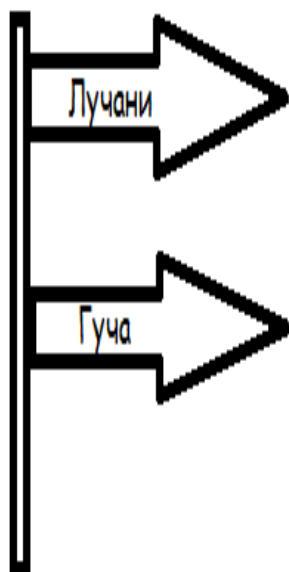
Увод у Водич кроз систем социјалне заштите општине Лучани

Фондација Човекољубље ће у периоду од априла 2021. до марта 2023. године на територији општине Лучани, града Крагујевца и града Краљева спроводити пројекат „*Подршка угроженим групама у решавању социо-економске ситуације изазване кризом Covid-19 – CONEX*“. Пројекат се спороводи у сарадњи са аустријском организацијом Diakonie ACT Austria, средствима Аустријске развојне сарадње. Пројекат има за циљ оснаживање угрожених група са посебним нагласком на проблеме изазване пандемијом Covid-19.

Као резултат пројектних активности, Човекољубље је, у сарадњи са Центром за социјални рад општине Лучани, израдило Водич кроз систем социјалне заштите. Основни циљ Водича је да грађане упозна са правима и услугама из области социјалне заштите, установама које их обезбеђују, као и условима и начинима на које та права могу остварити.

Социјална заштита је усмерена на достизање квалитета живота свих грађана, посебно најосетљивијих група становништва које немају довољно средстава и могућности да обезбеде испуњење основних животних потреба, а не могу да их остваре својим радом, из имовине или других извора. Корисници права или услуга социјалне заштите су појединци, односно породице, којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба. Социјалном заштитом као организованом друштвеном делатношћу се баве различити социјални актери, који у оквиру својих надлежности обављају одређене послове из ове области.

Водич је намењен корисницима пројекта, али и свим грађанима.

Општина Лучани се простире на површини од 454 км², у области познатој под именом Драгачево. Територијално припада Моравичком управном округу. Око 19 000 становника распоређено је на територији 38 месних заједница. Два су насеља урбаног типа, Лучани, где је административни центар Општине, и Гуча, у којој се одржава манифестација Драгачевски сабор трубача. Остала насеља се налазе на сеоском подручју.

1. ШТА ЈЕ СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА?

„Социјална заштита је организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот појединаца и породица у друштву, као и спречавање настајања и отклањања последица социјалне искључености“¹. Право на социјалну заштиту је загарантовано Уставом Републике Србије.

Закон о социјалној заштити:

„Свако је дужан да се стара о задовољавању својих основних животних потреба и основних животних потреба лица која је дужан да издржава.“

Међутим, када се појединац или породица нађу у невољи, било тренутно, било у дужем временском периоду, држава путем социјалне заштите пружа помоћ и оснажује појединца и породицу за самосталан и продуктиван живот у друштву. Пружање социјалне заштите се заснива на начелима социјалне правде, хуманизма и поштовања људског достојанства.

Права и услуге из области социјалне заштите могу се остварити у центрима за социјални рад, а нека од права у оквиру локалне самоуправе.

Центар за социјални рад је установа социјалне заштите са јавним овлашћењима која одлучује о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити, о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђују Република Србија и Општина Лучани и врши друге послове утврђене законом и прописима донетим на основу закона. Чланом 40. Закона о социјалној заштити дефинисано је неколико група услуга које можете добити:

- Услуге, процене и планирања – процена стања, потреба, снага и ризика корисника и других значајних особа у његовом окружењу; израда индивидуалног или породичног плана пружања услуга и предузимања мера...
- Дневне услуге у заједници – обухватају активности које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу;
- Услуге подршке за самосталан живот – пружају се појединцу да би се његове могућности за задовољење основних потреба изједначиле са могућностима осталих чланова друштва;
- Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге – вид помоћи појединцима и породицама које су у кризи ради унапређивања породичних односа, превазилажења кризних ситуација;
- Услуге смештаја – обезбеђивање смештаја корисника у сродничку, хранитељску и другу породицу, дом за смештај корисника, прихватилиште, друге врсте смештаја у складу са законом;

¹ Закон о социјалној заштити

- Услуге неодложне интервенције – пр ужају се у виду неодложних интервенција ради осигурања безбедности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника.

Центар за социјални рад Општине Лучани у Гучи налази се у варошици Гучи, преко пута зграде болнице, на адреси ул. Републике, бр. 18. Радно време Установе је од 7.30 до 15.00 сати. Средом радници Центра пружају услуге корисницима и у згради Општине Лучани у Лучанима.

Грађани могу одређена права и услуге остварити и у општинској управи која функционише у згради Општине Лучани која се налази у Лучанима, на адреси ул. Југословенске армије, бр. 5.

2. ПРАВА И УСЛУГЕ У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ

2.1. Новчана социјална помоћ

Право на новчану социјалну помоћ припада појединцу, односно породици, који својим радом, приходима од имовине, као и из других извора, остварују приход мањи од износа новчане социјалне помоћи утврђеним Законом о социјалној заштити. Захтев за ову врсту помоћи се подноси Центру за социјални рад коме појединац или породица припадају према месту пребивалишта. Зато је неопходно да сваки потенцијални корисник има важећа лична документа (лична карта, пасош), што важи и за малолетна лица која су навршила 16 година живота. Потенцијални корисник уз захтев подноси и тражену документацију коју прибавља лично или то уместо њега чини службено лице уз претходно дату сагласност корисника.

Документација потребна за остваривање права:

- Фотокопија личних карата за сва пунолетна лица
- Одлука о повери малолетне деце или доказ да је поступак у току
- Правоснажна судска одлука о издржавању, односно судско поравнање са сродником или доказ да је код надлежног суда покренут поступак ради утврђивања обавезе издржавања (за лице које је неспособно за рад а има сроднике са којима не живи и који имају законску обавезу издржавања)
- Потврда о висини примања
- Потврда о редовном школовању за децу старију од 15 година
- Последњи чек од пензије (за кориснике пензије)
- Извод из матичне књиге рођених за децу
- Извод из матичне књиге умрлих (за преминулог члана)
- Уверење Националне службе за запошљавање (за радно активне кориснике)
- Уверење да подносилац захтева није корисник пензије
- Уверење Службе за катастар непокретности

Право на новчану социјалну помоћ може остварити појединац, односно породица:

1. Ако нема других непокретности осим стамбеног простора који одговара потребама појединца, односно породице, и земљишта у површини до 0,5 хектара;
2. Ако појединац односно члан породице није продао или поклонио непокретну имовину или се одрекао права на наслеђивање непокретне имовине, или ако је протекао период у којем би од тржишне вредности некретнине коју је продао могао обезбеђивати помоћ у смислу овог Закона;

3. Ако појединац, односно члан породице не поседује покретну имовину чијим се коришћењем или отуђењем може да обезбеди средства у висини шестоструког износа новчане социјалне помоћи која би му била утврђена у моменту подношења захтева;
4. Ако појединац, односно члан породице није закључио уговор о доживотном издржавању.

Право на новчану социјалну помоћ могу остварити и појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад, ако поред стамбеног простора који одговара потребама породице имају земљиште у површини до 1 хектара.

2.2. Увећана и временски ограничена социјална помоћ

Појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад, и једнородитељска породица имају право на увећану новчану социјалну помоћ која се утврђује тако што се припадајући износ новчане социјалне помоћи за појединца, односно породицу увећава за 20%. Неспособни за рад у смислу овог Закона су:

1. Жена или мушкарац који су навршили године живота одређене прописима о пензијском и инвалидском осигурању као услов за старосну пензију;
2. Дете до навршене 15. године живота;
3. Дете на школовању, а најкасније до навршене 26. године живота;
4. Лице које је потпуно неспособно за рад према прописима о раду и о пензијском или инвалидском осигурању;
5. Труднице и родитељ детета који користи породилско одсуство и одсуство са рада ради неге детета према прописима о раду;
6. Незапослено лице које се стара о члану породице који је корисник права на помоћ и негу или је корисник НСП-а;
7. Лице коме је утврђен трећи степен радне способности у складу са прописима којима се уређује запошљавање особа са инвалидитетом;
8. Лице према коме је покренут поступак утврђивања радне способности или поступак лишавања пословне способности, док тај поступак траје.

Документација за остваривање овог права је иста као и документација код права на новчану социјалну помоћ.

Појединцу који је способен за рад, односно породици у којој је већина чланова способна за рад, припада социјална новчана помоћ у трајању до 9 месеци у току календарске године.

2.3. Додатак за помоћ и негу другог лица

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа, или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило основне животне потребе. Ово право остварује лице које то право не може да оствари по другом правном основу. Потреба за помоћи и негом другог лица утврђује се на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

За кориснике који ово право не могу остварити по другом основу, приликом подношења документације потребно је доставити фотокопију важеће личне карте, фотокопију картице здравственог осигурања, потврду Фонда ПИО да није корисник пензије или да није покренут поступак за остваривање пензије, медицинску документацију са мишљењем лекара о потреби за овом врстом помоћи. Обрађена документација се шаље надлежној филијали ПИО Фонда где је неопходно да се корисник појави на медицинској опсервацији надлежне комисије. На основу налаза и мишљења комисије ПИО Фонда, Центар ради решење којим се тражено право одобрава или одбија. На негативно решење, корисник или подносилац захтева има право жалбе другостепеном органу, а преко центра за социјални рад.

2.4. Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице које је остварило право на додатак за помоћ и негу другог лица за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу, или да има органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа, и лице које има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више процената по најмање два основа. Захтеви за остваривање овог права подносе се Центру за социјални рад, уз обавезну документацију која подразумева идентификациона документа, решење о признатом праву на додатак за помоћ и негу другог лица, са податком о степену телесног оштећења. Закон је такође предвидео да родитељи који негују децу са оствареним правом на увећану туђу негу више од 15 година, а немају своје приходе, у моменту када испуне старосни услов за пензију коју нису стекли због неге болесног детета, могу остварити право на посебну новчану накнаду у износу минималне пензије.

2.5. Право на помоћ за оспособљавање за рад

Ово право обухвата подршку у образовању и оспособљавању за рад, и признаје се деци и младима са сметњама у развоју, и одраслим особама са инвалидитетом које се, према психофизичким способностима и годинама живота, могу оспособити за одређени рад, а то право не могу да остваре по другом правном основу. Право на оспособљавање за рад остварује се у виду трошкова оспособљавања за рад, трошкова смештаја у дом ученика, односно студената, или интернат, као и у виду накнаде трошкова превоза. Трошкови оспособљавања за рад исплаћују се предузећу, дому ученика, односно студената, или интернату, на основу уговора који закључује центар за

социјални рад, а по прибављеном мишљењу министарства надлежног за социјалну заштиту.

2.6. Услуге породичног смештаја

Хранитељство је привремени облик заштите детета и траје до разрешења кризне ситуације у биолошкој породици, али може потрајати и дуже, све до потпуног осамостаљивања детета и траје до отклањања околности због којих дете не живи са родитељима или другог трајног животног аранжмана.

Поступак заснивања хранитељства почиње подношењем захтева центру за социјални рад уз достављање одговарајуће документације. У центру се ради поступак процене подобности хранитељске породице која мора испуњавати законске услове и задовољити стручне критеријуме. Потенцијални хранитељи достављају следећу документацију:

- Копија личне карте;
- Извод из матичне књиге рођених;
- Извод из матичне књиге венчаних (ако су хранитељи у браку);
- Уверење о држављанству;
- Лекарско уверење;
- Потврда о запослењу и месечним приходима;
- Потврда о имовини;
- Уверење о неосуђивању;
- Уверење да се против хранитеља не води истрага, односно да није подигнута оптужница;
- Уверење да није лишен родитељског права;
- Уверење да није лишен пословне способности;
- Потврда да није на евиденцији лица против кога је одређена мера заштите од насиља у породици;
- Извод из казнене евиденције.

Један број докумената могуће је, уз сагласност, прибавити по службеној дужности.

2.7. Домски смештај

Домски смештај обезбеђује се кориснику коме се не могу обезбедити, или није у његовом најбољем интересу, останак у породици, услуге у заједници, или други видови збрињавања у отвореној средини. Потенцијални корисници смештаја или њихови старатељи подnose захтев за смештај центру за социјални рад, уз достављање неопходне документације на основу које се ради процена адекватности примене таквог облика заштите. Од документације је неопходно приложити идентификациона документа, извод из МК рођених, уверење о држављанству, лекарско уверење, изјаву

сагласности корисника за смештај у дом, или његовог старатеља, потврду о приходима (чек од пензије, уверење из катастра), налаз психијатра, налаз психолога. Смештај се врши у установе за смештај корисника чији је оснивач Република, према категорији корисника и расположивим капацитетима. Трошкове смештаја сноси корисник, а у ситуацијама када је смештај оправдан а нема довољно средстава, иста се могу одобрити из Буџета РС у потпуности или у једном делу. Корисник може и део своје имовине ставити под хипотеку и тиме учествовати у свом издржавању у установи.

2.8. Услуга неодложне интервенције

Услуге социјалне заштите могу се пружити у виду неодложних интервенција ради осигурања безбедности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника, и обезбеђују се 24 сата дневно. Услуге неодложне интервенције пружа центар за социјални рад уз обавезну сарадњу са другим надлежним органима и службама.

3. ПРАВА КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЛУЧАНИ

3.1. Право на једнократну новчану помоћ и друге врсте материјалне помоћи

Право на једнократну новчану помоћ, као вид материјалне подршке, има појединац, односно породица, који се изненада или тренутно нађу у изузетно тешкој материјалној ситуацији коју не могу самостално да превазиђу. Једнократна новчана помоћ може се признати ради задовољавања основних животних потреба, набавке лекова, медицинских помагала и помоћи у лечењу, у случајевима тешке болести, прибављања личне документације, набавке уџбеника и школског прибора, отклањања последица елементарних непогода, прихвата по престанку смештаја у установи социјалне заштите, приликом изласка младих из система социјалне заштите, приликом збрињавања жртава насиља у породици и незбринутих лица, у сврху постпеналне заштите лица која су у стању социјалне потребе, и других ванредних ситуација по процени стручних радника центра. Захтев за једнократну новчану помоћ се подноси центру за социјални рад уз доставу валидне документације. Право на једнократну помоћ појединац или породица могу да остваре највише два пута у календарској години тако да укупан износ исплаћених помоћи не пређе износ минималне зараде у нето износу, исплаћене у РС, или више пута у мањим износима, али са претходно наведеним ограничењем.

Једнократна новчана помоћ пружа се породицама за рођење детета у износу од 30.000 динара. Захтеви се подносе Центру за социјални рад уз доказе о рођењу детета, пребивалишту, а подноси се и картица текућег рачуна. Ови захтеви се подносе до шест месеци од рођења детета.

3.2. Ванредна новчана помоћ

Ванредну новчану помоћ могу остварити:

1. Породица у којој је несрећним случајем наступила смрт једног или више чланова породице, а чији просечни месечни приход у месецу који претходи месецу подношења захтева не прелази износ једне просечне зараде у Републици, у нето износу према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике;
2. Појединци и породице у којима је члан породице оболео од тешке болести а чији просечни месечни приход у месецу који претходи месецу подношења захтева не прелази износ једне просечне зараде у Републици, у нето износу према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике;
3. Појединац или породица којима је у пожару, поплави, земљотресу или у другим непогодама потпуно или знатно оштећен стамбени простор који користе;
4. У другим изузетно тешким ситуацијама.

Висина одобреног износа по овим основама може износити највише до две просечне зараде исплаћене у Републици у месецу који претходи месецу подношења захтева не прелази износ једне просечне зараде у Републици, у нето износу према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике. О остваривању права на ванредну помоћ и висини помоћи одлучује центар за социјални рад на основу процене.

3.3. Привремена новчана помоћ

Привремену новчану помоћ може остварити појединац, односно породица у стању социјалне потребе, који због неиспуњавања једног од кумулативних услова не могу остварити право на новчану социјалну помоћ у складу са Законом о социјалној заштити. Висина привремене новчане помоћи одређује се у висини половине минималне зараде у месецу у коме је поднет захтев. Право на привремену новчану помоћ признаје се од првог наредног месеца по подношењу захтева, а најдуже до краја календарске године.

3.4. Новчана помоћ незапосленим породиљама

Породиљама које се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање, припада месечна накнада за бригу о детету у износу од 20% од просечне зараде у Републици Србији у нето износу према последњем објављеном податку РЗС. Помоћ се признаје до навршене 1 године старости детета. Захтеви се подносе Центру за социјални рад у року од 30 дана од рођења детета, а као докази у поступку се прилажу потврде о незапослености, приходима и члановима домаћинства. Месечну накнаду за бригу о детету остварују и мајке-породиље, деце којима није утврђено очинство.

3.5. Опремање корисника за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу

Лицу које се упућује на смештај у установу социјалне заштите или другу породицу може се обезбедити најнеопходнија опрема коју само не може да обезбеди, а исту му не могу обезбедити ни сродници који су, према прописима, дужни да учествују у његовом издржавању. Центар утврђује стварне потребе корисника и доноси одлуку о висини средстава потребних за опремање корисника при смештају и врши набавку потребне опреме.

3.6. Помоћ у природи

Под помоћи у природи подразумева се набавка огрева, одеће, обуће, средстава за хигијену, животних намирница, уџбеника, школског прибора, поклон пакетића за материјално угрожену децу, и друге нужне потребе корисника. Захтеви се подносе центру за социјални рад са одговарајућим доказима који се односе на немогућност набавке и социјално-материјални статус.

3.7. Трошкови сахране

Накнада трошкова сахране може се признати:

- За лица без прихода смештена у установу социјалне заштите или другу породицу, за чији смештај трошкове сноси буџет Републике Србије;
- За кориснике права на новчану социјалну помоћ;
- За лица неутврђеног идентитета;
- За лица која немају сроднике који су по закону обавезни на издржавање;
- За лица која имају сроднике за које је центар за социјални рад утврдио да се налазе у стању социјалне потребе;
- За лица непознатог пребивалишта која се у тренутку смрти нађу на подручју општине Лучани.

Право на трошкове сахране може се признати уз приложене доказе лицу које је извршило сахрањивање. Погребна опрема и погребни превоз се уговарају у поступку јавне набавке.

3.8. Накнада трошкова екскурзија

Накнада трошкова екскурзије, летовања и зимовања материјално угрожене деце обезбеђује се деци из породица које су корисници права на новчану социјалну помоћ, деци без родитељског старања и деци из породица које се налазе у тешкој материјалној ситуацији. Може се, у целини или делимично, одобрити покриће трошкова организованих екскурзија, летовања или зимовања према подацима које доставља школа која организује екскурзију, уколико то право не могу да остваре по другом основу. Стручни тим центра доноси закључак о оправданости захтева.

3.9. Трошкови школовања материјално угрожене деце и деце ометене у развоју

Деци ометеној у развоју признају се трошкови смештаја у интернатима специјализованих школа, као и нужни трошкови превоза за дете и пратиоца. Трошкови се признају на основу мишљења Интерресорне комисије општине Лучани. Захтеви се подносе у центру за социјални рад.

3.10. Право на трошкове вртића за децу са сметњама у развоју

Ово право могу остварити деца на основу захтева законског заступника (родитеља, старатеља, хранитеља) уз достављање потребне документације о члановима породице, о приходима запослених чланова породице, лекарских налаза или налаза надлежног органа вештачења, као доказа о врсти сметње у развоју детета. Право се остварује на основу процене и закључка стручног тима центра за социјални рад.

3.11. Право на трошкове специфичних здравствених услуга деце са инвалидитетом

Ово право (на услуге логопеда, физијатра и сл) могу остварити деца на захтев законског заступника (родитеља, старатеља, хранитеља) уз достављање центру за социјални рад неопходних доказа о потреби за оваквом врстом здравствене услуге, а да такву услугу не могу добити без накнаде од надлежне филијале РФЗО. Право се остварује на основу процене и закључка стручног тима центра уз достављање предрачуна услуге.

3.12. Право на трошкове лечења деце и младих у рехабилитационим центрима

Ово право могу остварити деца и млади уколико постоји предлог лекара специјалисте за лечење у одговарајућим рехабилитационим центрима, али то право нису могли остварити бесплатно преко РФЗО. Захтев се подноси центру за социјални рад уз неопходну документацију (лекарски извештај, предлог о неопходности лечења, предрачун о висини трошкова лечења, потврда РФЗО, као и подаци о материјалном статусу породице), а о истом одлучује стручни тим центра за социјални рад.

3.13. Право на трошкове специфичне исхране деце

Ово право могу остварити деца уколико постоји налаз лекара специјалисте о специфичној врсти хране коју ова деца морају конзумирати, под условом да породица није у материјалној могућности да обезбеди детету тај начин исхране, као и да нису могли остварити право по Закону о социјалној заштити (у виду додатка за помоћ и негу другог лица) или по Закону о здравственој заштити.

3.14. Бесплатан оброк у Народној кухињи

Бесплатан оброк у Народној кухињи обезбеђен је за следеће категорије становништва:

- Појединце или породице, кориснике права на новчану социјалну помоћ;
- Пензионере са најнижим пензијама, према последњем познатом податку, уколико им је пензија једини приход;
- Кориснике додатка за помоћ и негу другог лица које ово право остварују у систему социјалне заштите, ако је то једини приход;
- Избегла, прогнана и расељена лица ако остварују приход у износу нижем од најниже пензије;
- Појединац или породица који из других социјалних разлога нису у могућности да задовоље основне животне потребе, а непризнавање права на бесплатни оброк би угрозило животну егзистенцију тог појединца или те породице.

Право на бесплатан оброк обезбеђује се преко Народне кухиње Црвеног крста једном дневно, и обухвата издавање топлог obroка радним даном и једног сувог obroка викендом. Право утврђује центар за социјални рад сходно исказаним захтевима и капацитетима кухиње.

3.15. Бесплатна исхрана деце у ђачкој кухињи

Право на бесплатну исхрану деце у ђачкој кухињи има свако треће и свако наредно (четврто, пето, шесто, итд) рођено дете у породици, које похађа основно образовање на територији општине Лучани. Ово право могу остварити деца на писмени захтев родитеља или старатеља, уз достављање неопходних доказа центру за социјални рад (подаци о рођеној деци и похађању школе).

3.16. Право на биомедицински потпомогнуту оплодњу

Ово право могу користити брачни, односно ванбрачни партнери код којих су исцрпљене друге могућности лечења неплодности, а постоје оправдане медицинске индикације за спровођење ових поступака. Право могу користити жене са навршене 43 године старости и оне које у моменту подношења захтева немају навршених 47 година. Захтев са документацијом подноси се Општинском већу, а сходно Правилнику о критеријумима, начину и поступку за остваривање права на финансијску помоћ. Висина финансијске помоћи износи највише до 300.000 динара по захтеву и исплаћује се једнократно.

3.17. Смештај у прихватилиште за незбринута лица

Смештајем у прихватилиште обезбеђује се привремени смештај, задовољење основних животних потреба, приступ другим услугама у заједници, лицима којима је потребно неодложно осигурати збрињавање до проналажења адекватног облика заштите. Смештај се обезбеђује по процени стручњака центра за социјални рад у установе предвиђене за ту намену, са којима ЦСР има потписане уговоре.

3.18. Смештај у прихватилиште за жртве насиља у породици

Ову врсту смештаја могу користити лица, која су по процени Центра за социјални рад, изложена насиљу, злостављању и занемаривању у породици и којима је неопходно обезбедити безбедност и сигурност и спречити даље насиље, злостављање и занемаривање. Смештај је привремен, до изналажења трајнијег облика заштите. Обезбеђење ове врсте смештаја врши се у установама које су за то предвиђене и са којима ЦСР има потписане уговоре.

4. УСЛУГЕ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЛУЧАНИ

Услуге социјалне заштите су активности пружања подршке и помоћи појединцу и породицама ради очувања или побољшања квалитета живота, отклањања или ублажавања неповољних животних околности, као и стварања могућности за самосталан живот.

4.1. Лични пратилац детета

Услуга личног пратиоца детета доступна је детету са инвалидитетом, односно сметњама у развоју, коме је потребна подршка за задовољење основних потреба у свакодневном животу у области кретања, одржавања личне хигијене, храњења, облачења и комуникације са другима, под условом да је укључено у васпитно-образовну установу, односно школу, до краја редовног школовања, укључујући завршетак средње школе. Сврха ангажовања личног пратиоца је пружање одговарајуће индивидуалне практичне подршке детету ради укључивања у предшколску или школску активност, активности у заједници, ради успостављања што већег нивоа самосталности. Право на услугу се признаје на основу налаза и мишљења интерресорне комисије, процене стручњака центра за социјални рад који издаје решење о коришћењу услуге и упућује корисника на пружаоца услуге. Пружалац услуге се одређује у поступку набавке услуга од стране локалне самоуправе.

4.2. Помоћ за одрасла и стара лица у кући

Услугом се обезбеђује подршка корисницима у задовољењу свакодневних животних потреба у њиховом природном окружењу, како би се унапредио квалитет живота и спречио или одложио смештај у институцију. Ова услуга се пружа када нема породичне подршке или је она недовољна, у складу са потребама лица која услед немоћи или смањених функционалних способности нису у стању да живе без помоћи других лица. Процену потреба корисника врше стручни радници центра за социјални рад, издаје се решење и корисник упућује на лиценцираног пружаоца услуге који је изабран у поступку јавне набавке од стране локалне самоуправе. Актуелно услуга није буџетирана.

4.3. Социјално становање у заштићеним условима

Услугу социјалног становања у заштићеним условима могу да остваре стамбено необезбеђена социјално угрожена лица из категорије избеглих, расељених лица и локалног становништва. Корисници треба да испуњавају одређене услове и то да су:

- Корисници новчане социјалне помоћи, радно неспособна лица код којих је утврђена прва категорија инвалидности, жене преко 60 и мушкарци преко 65 година старости
- Самохрани родитељи малолетне деце
- Лица која су као малолетна под посебном заштитом (старатељство, хранитељство, напуштање смештаја) када им је потребна подршка и помоћ друштвене заједнице

Право на коришћење услуге лица имају до трајног решавања свог стамбеног питања, а остварују га на основу процене стручних радника центра за социјални рад. Корисници стварају уговорну обавезу према ЦСР који управља објектима социјалног становања који се налазе у Лучанима. За кориснике новчане социјалне помоћи који су смештени у објекте социјалног становања у заштићеним условима, као и корисници чији су приходи испод законом утврђеног номиналног износа новчане социјалне помоћи, трошкови режије се подмирују из буџета локалне самоуправе, а преко Центра за социјални рад.

4.4. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју

Услуга дневног боравака за децу и младе са сметњама у развоју предвиђена је да се пружа лицима до навршених 26 година живота, а који имају телесне, интелектуалне, сензорне, говорно-језичке, социо-емоционалне и вишеструке сметње. Услуга се актуелно не пружа, јер не постоје адекватни просторни и материјални капацитети, осим у оквиру пројектних активности.

4.5. Дневни боравак за одрасла и старија лица

Услуга дневног боравака за одрасла и старија лица предвиђена је да се обезбеђује бораваком у посебним клубовима или целодневним збрињавањем у дневном бораваку. Тиме би се задовољиле потребе корисника за дружењем, социјалном интеграцијом, културно-забавним садржајима. Актуелно се не пружа јер не постоје просторни и материјални капацитети.

4.6. Саветодавно-терапијске услуге

Саветодавно-терапијске услуге пружају се као вид подршке појединцима и породицама ради унапређивања породичних односа, превазилажења кризних ситуација, и стицања вештина за самосталан и функционални живот у заједници. У Центру за социјални рад се врши процена потреба корисника за овим врстама услуга и корисници се упућују на лиценцираног пружаоца услуга кога бира локална самоуправа у поступку јавне набавке друштвених услуга.

ШТА ЈЕ ЈОШ ВАЖНО?

Важно је да знате да имате право на **притужбу (жалбу)** коју можете увек поднети уколико сте незадовољни исходом поднетог захтева, услугом или понашањем пружаоца услуге. На крају сваког решења којим ЦСР одлучује о неком праву, мора да буде наведен правни лек (савет) у коме је одређен назив органа коме се можете жалити као и рок у коме морате поднети жалбу. За права и услуге које се финансирају из буџета Републике жалба се подноси преко Центра за социјални рад, надлежном Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. За права и услуге које се финансирају из локалног буџета жалбу усмерава на другостепени орган (Општинско веће). Уколико се догоди да сте и даље незадовољни, можете се обратити и Заштитнику грађана, а ако сматрате да сте у пружању услуга дискриминисани, можете се обратити Повереници за заштиту равноправности.

5. ПРАВА КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ РЕПУБЛИКА, А ОДНОСЕ СЕ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОРОДИЦАМА СА ДЕЦОМ

Доминантна улога система социјалне заштите се огледа кроз остваривање права на финансијску подршку породици и деци. Доношењем Закона и његовим изменама, предвиђена су следећа права:

- Накнада зараде за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге деце и одсуство са рада ради посебне неге детета
- Остале накнаде по основу рођења и неге детета
- Родитељски додатак
- Дечији додатак
- Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања, за децу са сметњама у развоју, за децу из материјално угрожених породица

5.1. Накнада зараде за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге деце и одсуство са рада ради посебне неге детета

Ова права остварују родитељи запослени код правних и физичких лица. Запослена жена која је засновала радни однос након рођења детета може остварити право на накнаду зараде, односно накнаду плате током одсуства чија се дужина рачуна од дана рођења детета. Накнаду зараде, односно накнаду плате остварује и отац, један од усвојитеља, хранитељ, односно старатељ детета, када у складу са законом о раду користи ово право. Право на накнаду зараде, односно накнаду плате за време одсуства са рада ради посебне неге детета може се остварити уколико се родитељ не определи за право на додатак за помоћ и негу другог лица.

Захтеви за остваривање ових права се подносе надлежним службама у локалној самоуправи.

5.2. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета

Ово право може остварити мајка за дете рођено 1. јула 2018. и касније, ако је у периоду од 18 месеци пре рођења детета остваривала приходе, а у моменту рођења детета је незапослена и није остварила никакву новчану накнаду. Ово право може остварити и мајка која је у периоду од 18 месеци пре рођења детета била пољопривредни осигураник. Право може остварити и жена која је усвојитељ, хранитељ или старатељ детета, као и отац детета уколико мајка није жива, ако је напустила дете или ако је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Захтеви се подносе надлежним службама у локалној самоуправи уз могућност службеног прикупљања података из електронских база.

5.3. Родитељски додатак

Ово право остварује мајка за прво, друго, треће и четврто рођено дете, под условом да је држављанка Републике Србије и да има пребивалиште у Србији. Ово право може остварити и мајка која је страни држављанин и има статус стално настањеног странца под условом да је дете рођено на територији Републике Србије, а да у земљи чија је држављанка не остварује ово или слично право. Ово право остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису дата на усвајање, нису смештена у другу породицу или установу социјалне заштите. Евиденцију о овим чињеницама води центар за социјални рад који издаје уверење. Право може остварити и отац, уз испуњење других услова, уколико је мајка детета страна држављанка, није жива, лишена је родитељског права или је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету. Накнада за прво рођено дете исплаћује се једнократно и износи 100.000 динара, за друго рођено дете 240.000 динара и исплаћује се у 24 једнаке месечне рате, за треће дете 1.440.000 динара и исплаћује се у 120 једнаких месечних рата, за четврто дете 2.160.000 динара и исплаћује се у 120 једнаких месечних рата. Неопходно је да у периоду исплате накнада деца школског узраста редовно похађају школу, да деца буду подвргнута редовној имунизацији. Износи се увећавају за износ паушала за набавку беби-опreme.

Захтев се подноси у здравственој установи у којој је дете рођено, електронским путем се доставља локалној самоуправи и пријава пребивалишта полицијској управи. По службеној дужности се прибавља документација (изводи из матичне књиге рођених за сву децу, уверење о држављанству за мајку, пријава пребивалишта), уверење о непосредној бризи о детету издаје ЦСР, неопходна су лична документа, здравствена књижица мајке. Да би ЦСР издао уверење подноси се писани захтев уз личана документа, изводе из МК рођених за децу, доказ о пребивалишту детета. Захтеви се подносе најкасније до навршених годину дана живота детета.

5.4. Дечији додатак

Право на дечији додатак остварује један од родитеља који непосредно брине о детету, који је држављанин Републике Србије и има пребивалиште у Србији или страни држављанин који има статус стално настањеног странца у РС за прво, друго, треће и четврто дете по реду рођења, од дана подношења захтева. Право остварује и старатељ детета, дете које је ученик основне школе, односно средње школе, а најдуже до навршених 20 година. Право припада и детету са сметњама у развоју и детету са инвалидитетом за које постоји мишљење интерресорне комисије, све док је обухваћено васпитно-образовним програмом и програмом оспособљавања за рад, а за дете над којим је продужено родитељско право најдуже до 26. године. Корисник чије дете остварује право на додатак за негу и помоћ другог лица остварује дечији додатак независно од материјалног статуса породице. Захтев за остваривање права подноси се у општинској управи уз доставу личне документације и документацију која се прибавља по службеној дужности (извод из МК рођених за сву децу, уверење о држављанству за подносиоца захтева, здравствена књижица подносиоца захтева, личне карте за

пунолетне чланове породице, потврда о приходима за три месеца која претходе месецу у ком је поднет захтев, уверење о катастарском приходу, уверење о поседовању непокретности, доказ о незапослености, школске потврде, документа за утврђивање статуса).

5.5. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања

Ово право остварују деца предшколског узраста без родитељског старања у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе. Захтев за накнаду трошкова се подноси општинској управи.

5.6. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом

Деца предшколског узраста са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе. Ово право немају деца за коју родитељи остварују право на накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета. Захтеви се подносе у општинској управи.

5.7. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу кориснике новчане социјалне помоћи

Ово право могу користити деца предшколског узраста, корисници новчане социјалне помоћи. То је право на надокнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Контакти

Центар за социјални рад општине Лучани у Гучи

Ул. Републике бр. 18

Тел. 032/854 370, 032/855 888

Е-mail: socijalniradguca@gmail.com, guca.pcsr@minrzs.gov.rs

www.csrlucani.rs

Општина Лучани

Општинска управа

Ул. ЈА бр. 5

32240 Лучани

Тел. 032/515 06 08, 032/515 06 05

Еmail: opsta.uprava@lucani.rs

www.lucani.rs

Организација Црвеног крста Гуча

Ул. Танаска Рајића бр. 1

Тел. 032/855 585

Еmail: lucani@redcross.org.rs

Заштитник грађана-Омбудсман

Београд, ул. Делиградска бр. 16

Тел. 011/2068 100

Еmail: zastitnik@zastitnik.rs

ЧОВЕКОЉУБЉЕ
ДОБРОТВОРНА ФОНДАЦИЈА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Августа Цесарца 25, 11040 Београд, Србија
+381 11 36 72 970
beograd@covekoljublje.org
www.covekoljublje.org

